

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno MCCCXVI. ad annum MCCCCXXIII.

Parisiis, 1644

Sessio XV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15653

vel fauorem præstent vllō modo, sed eum tamquam schismaticum, ecclesiasticæ vniōis perturbatorem & hæreticum vitent & persequantur toto posse, bona fide, realiter & cum effectu. Et huic sacro Concilio ac futuro per Dei gratiam Romano pontifici eligendo, contra dictum Petrum, eius successores, fautores atque sequaces, quos etiam dicta sancta Synodus tamquam schismaticos & hæreticos vult persequi & haberi, assistant fideliter & cum effectu, inuictissimum dominum principem Sigismundum Romanorum & Hungariæ &c. regem, exhortans specialiter & requires, quatenus tamquam pius ecclesiæ aduocatus & sacri Concilii defensor, hoc idem se mox tunc facturum, & suis & sacri imperii subditis mandaturum promittere dignetur, & fideliter obseruare.

Quo capitulo lecto, fuit responsum per deputatos quatuor nationum, Placet: nec non per D. Ostiensem nomine collegii cardinalium, & demum per regem Romanorum, Placet. Super quibus omnibus & singulis magister Henricus de Piro nomine quo supra per sæpe dictos notarios, protonotarios & tabelliones sibi vnum vel plura, & tot, quot sufficiant ad dictum sapientis, petiit fieri publicum seu publica, instrumentum & instrumenta: præsentibus ibidem illustribus principibus, comitibus, ambasiatoribus, ceterisque nobilibus testibus.

SESSIO XV.

SABBATI die, sexta dicti mensis Iulii, fuit sessio generalis Concilii loco & hora consuetis, in qua fuit Romanorum & Hungarorum rex cum nobilibus suis, sibi in insigniis regalibus seruientibus, præsidente in eadem Ioanne episcopo Ostiensi cardinali Viuariensi: fuitque in ea celebratum officium Missæ de Domina nostra, per reuerendissimum patrem dominum Nicolaum archiepiscopum Gnezensem. *videlicet illustribus principibus, Ludouico comite Palatino Rheni in mundo, Friderico burgravio Nurembergensi, & marchione Brandenburgensi in sceptro, Henrico duce Bavarie in corona, & Stephano de Rosebon milite de Hungaria* Qua reliqua more sessionum, & reuerendus pater dominus Antonius episcopus Concordienfis legebat quoddam

ANNO
CHRISTI
1415.

statutum, cuius tenor sequitur, & est talis. *in ense. Præsentibus ibidem reuerendissimis patribus, dominis, Ioanne episcopo Ostiensi cardinali Viuariensi ibidem præsidente nomine collegii cardinalium, Iordano de Vrsinis, Angelo Laudensi, episcopis, assistentibus ipsi domino regi Antonio Aquileiensi, Francisco Venetiarum, Antonio de Salancho, Petro Cameracensi, Branda Placentinensi, presbyteris; Amadeo Salutarum, Ludouico de Flisco, Landulpho Barensi, Raynaldo de Branckastis, Odone de Columna, Lucido de Comitibus, & Francisco Florentinensi, diaconis cardinalibus. In qua quidem sessione more solito cantata fuit Missa de beata virgine Maria per reuerendum patrem dominum Nicolaum archiepiscopum Gneznensem. Qua Missa cantata, fuit peractum officium litaniarum cum introitu, Exaudi nos Domine &c. collectis & orationibus ad hoc requisitis, iuxta exigentiam temporum & officii: & euangelio, Attendite a falsis prophetis, &c. ac hymno, *Matth. 7.* Veni creator Spiritus. Quibus Missa & officio litaniarum peractis, fuit introductus magister Ioannes Hus, accusatus & conuictus tamquam hæresiarcha, de regno Bobemiæ ad medium Concilii, ubi erat leuatus in unum altum scannum pro eo ultra alia sedilia communia ordinatum, ita quod omnis homo eum sufficienter videre poterat. Ipso Joanne Hus hæretico, siue hæresiarcha ibidem constituto, ascendit ambonem reuerendus pater dominus episcopus Laudensis de ordine fratrum prædicatorum, & fecit unum breuem, compendiosum & laudabilem sermonem, assumens pro themate, Destruatur corpus peccati, &c. ad Romanos 6. cap. in epistola, ut asseruit, proximæ diei dominicæ. Quo sermone finito, ascenderunt ambonem, in quo edicta Concilii publicari solent, & eadem approbati, reuerendi patres Antonius Concordiensis, Stephanus Dolensis, Nicolaus Mersburgensis, Guillelmus Tolonensis, Patricius Cortagensis, episcopi, & Bertholdus Vuildungensis sacri palatii apostolici causarum auditor, deputati per nationes ad approbandum acta, gesta & pronuntiata nomine nationum. Antonius episcopus Concordiensis de mandato sibi iniuncto legebat quoddam statutum, imponendo silentium uniuersis & singulis in Synodo existentibus, in hunc modum.*

Decretum silentii.

Sacrofancta Synodus Constantiensis &c. præcipit & mandat sub pœna excommunicationis latæ sententiæ,
Concil. Tom. 29.

Ecc ij

quam contrauenientes incurrere vult ipso facto, & sub pœna carceris duorum mensium, & fautoria hæresis, ne aliquis cuiuscumque status, auctoritatis, gradus, ordinis, præminentia aut conditionis fuerit, etiam si imperiali, regali, cardinalatus, archiepiscopali aut episcopali præfulgeat dignitate, in hac præfenti sessione Deo auctore hodie celebranda, ipsam sessionem, seu pronuntiantes & loquentes in eadem perturbet, murmuret, impediatur, aut quemuis strepitum voce vel manibus aut pedibus faciat. Et quia iam materia Deo annuente tractanda per omnes nationes & sanctos patres, Spiritu sancto dirigente, vnanimiter & concorditer conclusa est, prout audietis, prohibet & mandat eadem sancta Synodus sub simili pœna ac fautoria hæresis, ne quis clamare, contradicere, aut etiam surgere, disputare, vel defensare, aut alta voce loqui audeat, nisi ad hoc sit per ipsam sanctam Synodum deputatus: alioquin contra facientes decreuit eo ipso excommunicationis vinculo innodatos, pœnas carceris & duriores expressatis, minime euasuros. Quam quidem constitutionem deputati quatuor nationum, videlicet Antonius Concordiensis nomine Italica, Stephanus Dolensis nomine Gallicana, Nicolaus Mersburgensis nomine Germanica, & Patricius Cortagensis nomine Anglicana, dominus Ioannes Ostiensis præsidens nomine collegii cardinalium, per verbum, placet, approbarunt.

Quo quidem statuto lecto & approbato, prouidus vir magister Henricus de Piro promotor & procurator surrexit, proponens, qualiter articuli prædicati per magistrum Ioannem Hus in Bohemia regno & alias, de quibus est conuictus, essent hæretici, seditiosi, captiosi, aurium piarum offensui, &c. per dominum præfidentem, dominum Romanorum regem, totamque Synodum Constantiensem, condemnari, librosque de quibus essent extracti, igne comburi debere, & alias sibi fieri iustitiæ complementum, prout in quadam papyri petitionum schedula, quam ibidem legebat, cuius tenor inferius est insertus, plenius continetur.

Tenor dictæ petitionis papyri schedulæ, de qua supra fit mentio, sequitur & est talis.

Hoc loco in exemplari ex quo hæc desumpta sunt, erat aliquantum spatii tamquam pro restantibus relictum.

Qua petitione in scriptis oblata, de mandato & voluntate ipsius

ANNO
CHRISTI
1415.

Synodi Constantiensis, venerabilis vir dominus Bertholdus de Vuil-
dungen prædictus incepit legere articulos formatos & dogmatiza-
tos per Ioannem Vuicleff & Ioannem Hus in hunc modum, quorum
aliquos legit, & residuos dicta sancta Synodus habuit pro lectis.

Sicut Christus est simul Deus & homo, sic hostia consecrata est
simul corpus Christi ad minimum in figura, & verus panis in na-
tura. Vel quod idem sonat, verus panis naturaliter, & corpus
Christi figuraliter.

Cum mendacium hæreticum de hostia consecrata, inter hæreses
singulas teneat principatum, ut ipsa ab ecclesia extirpetur, secure
denuntio modernis hæreticis, quod non possunt declarare nec intelli-
gere accidens sine subiecto. Et ideo omnes istæ sectæ hæreticæ in capi-
tulo ignorantium Ioannis quarto, Nos adoramus quod scimus,
audacter prænostico omnis istis sectis & suis complicibus, quod non
defendant fidelibus, quod sacramentum erit accidens sine subiecto,
antequam Christus & tota triumphans ecclesia venerit in finali
iudicio equitans super flatum angeli Gabrielis.

Sicut Ioannes figuraliter fuit Elias, & non personaliter, sic pa-
nis in altari figuraliter est corpus Christi: & absque ambiguitate
hæc est figuratiua locutio, Hoc est corpus meum: sicut ista, Io-
annes est Elias.

Fructus istius dementiæ, qua fingitur accidens sine subiecto, fo-
ret blasphemare in Deum, scandalizare sanctos, & illudere ecclesiæ
per verba accidentis.

Diffinientes, paruulos fidelium sine sacramentali baptismo de-
cedentes non fore saluandos, sunt in hoc stolidi & præsumptuosi.

Leuis & breuis confirmatio episcoporum, cum a dictis ritibus
tantum solemnizata est, ex natione diaboli introducta, & ut po-
pulus in fide ecclesiæ illudatur, & episcoporum solennitas aut ne-
cessitas plus credatur.

Quantum ad oleum quo episcopi unguunt pueros, & peplum
lineum quod complexum est capiti, videtur quod sit ritus leuis, in-
fundabilis ex scriptura, & quod ista confirmatio introducta super
apostolos, blasphemat in Deum.

Confessio vocalis facta sacerdoti, introducta per Innocentium,
non est tam necessaria homini, ut diffinit: quia si quis solum cogita-
tu, verbo vel opere offenderit fratrem suum; solum cogitatu, verbo
vel opere sufficit pœnitere.

Graue est & infundabile, presbyterum audire confessionem po-
puli modo quo Latini vtuntur.

In his verbis, Vos mundi estis, sed non omnes, posuit diabolus pedicam infidelem, qua pedem caperet Christiani. Introduxit enim confessionem priuatam & infundabilem. Et postquam confessori nota fuit, ut legem statuit, quod non prodatur populo malitia sic confessi. Coniectura probabilis est, quod talis qui rite viuit, est diaconus vel sacerdos. Sicut enim cognosco, quod iste est Ioannes: sic probabili coniectura cognosco, quod iste sancte viuendo, constitutus est a Deo in tali officio siue statu.

Non ex testificatione hominis ordinantis, sed ex iustificatione operis capienda est probabilis euidencia talis status. Deus enim potest sine tali instrumento digno vel indigno personam aliquam in tali statu constituere. Nec est probabilior euidencia quam ex vita. Ideo habita vita sancta & doctrina catholica, satis est ecclesie militanti. Error in principio & in fine.

Conuersatio mala prelati subtrahit acceptationem ordinum & aliorum sacramentorum a subditis, qui tamen necessitate cogente possent hoc ab eis capere, supplicando pie, quod Deus suppleat per ministros suos diabolos opus vel finem officii ad quod iurant.

Antiqui ex cupiditate temporalium, ex spe mutuorum iuueninum, aut ex causa excusandæ libidinis, licet desperent de prole, copulentur ad inuicem, non vero matrimonialiter copulentur.

Hæc verba, Accipiam te in uxorem, eligibilia sunt in contractu matrimoniali, quam ista, Ego te accipio in uxorem. Et quod contrahendo cum una per hæc verba de futuro, & post cum alia per hæc verba de presenti, non debent frustrari verba prima per verba secundaria de presenti.

Papa, qui se false nominat seruum seruorum Dei, nullo gradu est in opere euangelii, sed mundano. Et si sit in ordine aliquo, est in ordine dæmonum, Deo plus culpabiliter seruientium.

Papa non dispensat cum simonia, vel voto temerario, cum ipse sit capitalis simoniacus, vouens temerarie seruare statum summe damnabilem, error in fine.

Quod papa sit summus pontifex, est ridiculum. Et Christus nec in Petro, nec in alio talem approbavit dignitatem.

Papa est patronus Antichristi, non solum illa simplex persona, sed multitudo paparum a tempore dotationis ecclesie, cardinalium, episcoporum, & suorum complicum aliorum, est Antichristi persona composita monstruosa. Non tamen repugnat, quin Gregorius & alii papæ, qui in vita sua fecerunt multa bona de genere, fructuose finaliter* pœnitebant.

ANNO
CHRISTI
1415.

Petrus & Clemens cum ceteris adiutoribus in fide, non fuerunt papæ, sed Dei adiutores, ad ædificandum ecclesiam Domini nostri Iesu Christi.

Quod ex fide euangelii ista papalis præeminentia cepit ortum, est æque falsum, sicut quod ex prima veritate error quilibet exortus.

Duodecim sunt procuratores & discipuli Antichristi, papa, cardinales, patriarchæ, archiepiscopi, episcopi, archidiaconi, officiales, decani, monachi, bifurcati canonici, pseudofrater introducti iam ultimo, & quæstores.

Patet luce clarius, quod quicumque est humilior ecclesiæ serui-
cior, & in amore Christi quo ad suam ecclesiam amatior, est in ecclesia militanti maior & proximus Christi vicarius reputandus.*

Omnis iniuste occupans quodcumque bonum Dei, capit rapina, furto, vel latrocinio aliena.

Nec testium depositio, nec iudicis sententia, nec corporalis possessio, sicut nec distensus hereditarius, nec humana commutatio, siue donatio confert homini sine gratia dominium, siue ius ad aliquod vel omnia ista simul. Error, si intelligatur de gratia gratum faciente.

Nisi esset lex caritatis intrinsecus, nemo propter chartas vel bullas habet habilitatem vel iustitiam plus vel minus.

Nos non debemus præstare aut donare aliquid peccatori, dum cognoscimus ipsum esse talem: quia sic foueremus proditorem Dei nostri.

Sicut princeps vel dominus tempore quo est in peccato mortali, non sortitur nomen illius officii, nisi nomine tenus & satis æquiuoce: sic nec papa, episcopus vel sacerdos, dum lapsus fuerit in mortali peccato.

Omnis habituatus in mortali peccato caret quocumque dominio & usu licito operis etiam boni de genere.

Ex principiis fidei est per se notum, quod quidquid homo in mortali peccato fecerit, peccat mortaliter.

Ad verum sæculare dominium requiritur iustitia dominantis, sic quod nullus existens in peccato mortali, est dominus alicuius rei.

Omnes religiosi moderni seipsos necessitant, ut hypocrisis maculentur. Ad hoc enim sonat sua professio, ut sic ieiunent, ut sic induant, & ut sic faciant, quidquid indifferenter ab aliis obseruatur.

Omnis priuata religio sapit, ut sic, imperfectionem & peccatum, qua homo indisponitur ad Deo libere seruiendum.

Religio siue regula priuata, sapit præsumptionem blasphemam & arrogantem supra Deum: & religiosi talium ordinum, per hypocrisim defensionis suæ religionis, præsumunt se super apostolos exaltare.

ANNO
CHRISTI
1415.

Christus in scriptura non docet aliquam speciem ordinis de capitulo Antichristi. Et ideo non est de suo beneplacito, quod sunt tales. Capitulum autem istud in istis speciebus duodecim continetur, quæ sunt, papa, cardinales, patriarchæ, archiepiscopi, episcopi, archidiaconi, officiales, decani, monachi, canonici, fratres de quatuor ordinibus, & quæstores.

Ex fide & operibus quatuor sectarum, quæ sunt clerus Cæsareus, varius monachus, vanus canonicus, atque fratres, euidenter elicio, quod nulla persona istarum est membrum Christi in sanctorum catalogo, nisi in fine dierum deseruerit acceptatam stolide sectam suam.

Paulus quondam pharisæus propter meliorem sectam Christi, de eius licentia sectam suam dereliquit. Et ob hæc claustrales, cuiuscumque sectæ fuerint, debent libere ex mandato Christi exire ista vincula, & induere libere sectam Christi.

Sufficit laicis, quod dent quandoque seruis Dei decimas suorum prouentuum, & cum istis paribus semper dant ecclesiæ, licet non semper Deo, clero Cæsareo a papa vel a suis subditis assignato.

Potestas quæ fingitur a papa & aliis quatuor nouis sectis, sunt fictæ, & ad seducendum subditos diabolice introductæ, ut prælatorum Cæsareorum excommunicatio, citatio, incarceratio, & redditus pecuniarum vendicatio.

Multi sacerdotes simplices superant prælatos in huiusmodi potestate: imo videtur fidelibus, quod magnitudo potestatis spiritalis plus consequitur filium imitatorium Christi in moribus, quam prælatum qui per cardinales & tales apostatas est electus.

Subtrahit populus decimas, oblationes & alias priuatas elemosynas ab indignis Antichristi discipulis, cum hoc facere debeat de lege Dei. Nec est timenda, sed gaudenter acceptanda maledictio vel censura, quæ infertur a discipulis Antichristi.

Dominus papa, episcopi, omnes religiosi vel puri clerici, titulo perpetuæ possessionis dotati, debent renuntiare illis in manibus brachii sæcularis. Quod si pertinaciter noluerint, per sæculares debent cogi.

Non est maior hæreticus vel Antichristus, quam ille clericus, qui docet, quod licitum est sacerdotibus & leuitis legis gratiæ dotari in
possessio-

ANNO CHRISTI 1415.
possessionibus temporalibus. Et si sint aliqui hæretici vel blasphemii, sunt illi clerici, qui hæc docent. Non solum possunt domini temporales auferre bona ecclesiæ ab habitualiter delinquentibus: nec solum hoc eis licet, sed debent hoc facere sub pœna damnationis æternæ.

Deus non approbat quemquam damnari ciuilitè, vel ciuilitè iudicari.

Si fiat obiectio contra impugnantes dotationem ecclesiæ, de beato Benedicto, Gregorio ac Bernardo, qui pauca temporalia in paupertate possidebant, dicitur, quod finaliter pœnitebant. Si iterum obiicias, quod fingo sanctos istos de ista declinatione a lege Domini finaliter pœnitere: doce tu, quod sint sancti; & ego docebo, quod finaliter pœnitebant.

Si scripturæ sacræ & rationi debemus credere, patet, quod discipuli Christi non habent potestatem coactæ exigendi temporalia per censuras: sed hæc attentantes sunt filii Heli, filii Belial.

Quælibet essentia unum habet suppositum, secundum quod producit aliud suppositum par priori. Et ista est actio remanens perfectissima, possibilis naturæ.

Quælibet essentia siue corporea, siue incorporea, est communis tribus suppositis, & omnibus illis insunt communiter proprietates, accidentia & operationes.

Deus nihil potest annihilare, nec mundum maiorare vel minorare; sed animas usque ad certum numerum creare, & non ultra.

Impossibile est, duas substantias corporeas coextendi, unam continue quiescentem localiter, & aliam corpus quiescens continue penetrantem.

Linea aliqua mathematica continua componitur ex duobus, tribus, vel quatuor punctis immediatis, aut solum ex punctis simpliciter finitis. Vel tempus est, fuit, vel erit compositum ex instantibus immediatis. Item non est possibile, quin tempus & linea, si sint, taliter componantur. Prima pars est error in philosophia. Sed ultima errat circa diuinam potentiam.

Imaginandum est, unam substantiam corpoream in principio suo ductam esse ex indiuisibilibus compositam, & occupare omnem locum possibilem.

Quodlibet est Deus.

Quælibet creatura est Deus.

Vbique omne ens est, cum omne ens sit Deus.

Omnia quæ euenient, absolute necessario euenient.

Concil. Tom. 29.

Fff

Infans præscitus & baptizatus necessario viuet diutius, & peccabit in Spiritum sanctum, ratione cuius merebitur ut perpetuo condemnatur: & ita nullus ignis potest ipsum comburere pro hoc tempore vel instanti. Vt fidem assero, omnia quæ euenient, de necessitate euenient ei. Sic Paulus præscitus non potest vere pænitere, hoc est, contritione peccatum finalis impænitentiae delere, vel ipsum non habere.

ANNO
CHRISTI
1449.

Quibus articulis lectis, similibus mandato & voluntate dominus Antonius episcopus Concordiensis legebat unam schedulam per modum sententiæ condemnatoriæ dictorum articulorum, huiusmodi sub tenore.

Sacro sancta generalis Synodus Constantiensis, ecclesiam catholicam repræsentans, ad extirpationem schismatis, errorumque & hæresum, in Spiritu sancto legitime congregata: Auditis diligenter & examinatis libris & opusculis damnatæ memoriæ Ioannis Vuicleff, per doctores & magistros studii generalis Oxoniensis, qui de eisdem libris & opusculis ducentos & sexaginta reprobos excerpando collegerunt & scholastice reprobauerunt articulos. Quos omnes hæc sancta Synodus petiit examinari, & sæpius recenseri per plures patres ecclesiæ Romanæ cardinales, episcopos, abbates, magistros in theologia, doctores vtriusque iuris, & alios plures notabiles diuersorum & generalium studiorum in multitudine copiosa. Quibus articulis sic examinatis, fuit & est repertum, aliquos & plures ex ipsis fuisse & esse notorie hæreticos, & dudum a sanctis patribus reprobatos: quosdam blasphemos, alios erroneos, alios scandalosos, quosdam piarum aurium offensiuos, nonnullos eorumdem temerarios & seditiosos. Et propterea in nomine Domini nostri Iesu Christi hæc sancta Synodus prædictos articulos & eorum quemlibet hoc perpetuo decreto reprobat & condemnat, inhibens omnibus & singulis catholicis sub anathematis interminatione, ne de cetero dictos articulos, aut ipsorum aliquem audeat prædicare, dogmatizare, offerre vel tenere. Super quibus exequendis & debite obseruandis, mandat prædicta sancta Synodus ordinariis locorum aut inquisitoribus hæreticæ prauitatis vigilanter intendere, prout ad quemlibet pertinet secundum iura & canonicas sanctiones. Si quis vero huius sacri Concilii decreti & sententiarum temerarius violator extiterit, animaduersione debita per locorum ordinarios, quocumque privilegio non obstante, sacri huius auctoritate Concilii puniatur. Præfati vero articuli hic sequuntur, de quibus aliqui, licet non omnes, recitabuntur ad præsens.

ANNO
CHRISTI
1415.

Tenor vero dictorum articulorum, de quibus supra fit mentio, sequitur & est talis.

Consequenter episcopus Concordiensis legebat sententiam contra Ioannem Hus de regno Bohemiæ, qui fuit degradatus in præsentia Concilii, & traditus curiæ sæculari.

Sententia contra Ioannem Hus.

Sacro sancta generalis Constantiensis Synodus, ecclesiam catholicam repræsentans, in Spiritu sancto legitime congregata, ad perpetuam rei memoriam.

Quia teste veritate, arbor mala fructus malos facere contueuit, hinc est, quod vir damnatæ memoriæ Ioannes Vuicleff sua mortifera doctrina non in Christo Iesu per euangelium, vt olim sancti patres filios genuere, sed contra Christi salutarem fidem velut radix virulenta plures genuit filios pestiferos, quos sui peruersi dogmatis reliquit successores, aduersus quos hæc sancta Synodus tamquam contra spurios & illegitimos filios cogitur insurgere, & eorum errores ab agro dominico tamquam vepres nociuas, cura peruigili & cultro auctoritatis ecclesiasticæ refecare, ne vt cancer serpent in perniciem aliorum. Cum itaque in sacro generali Concilio nuper Romæ celebrato decretum fuerit, doctrinam damnatæ memoriæ Ioannis Vuicleff damnandam esse, & libros eius huiusmodi doctrinam continentes fore tamquam hæreticos comburendos, & doctrinam ipsam damnatam & libros eius, tamquam doctrinam insanam & pestiferam includentes, combustos fuisse cum effectu, & huiusmodi decretum auctoritate Concilii fuerit approbatum: nihilo minus tamen quidam Ioannes Hus in hoc sacro Concilio hic personaliter constitutus, non Christi, sed potius Ioannis Vuicleff hæresiarchæ discipulus, post & contra damnationem & decretum huiusmodi ausu temerario contraueniens, errores eius plures & hæreses, tam ab ecclesia Dei, quam etiam a certis olim reuerendis in Christo patribus, dominis archiepiscopis & episcopis diuersorum regnorum, & magistris in theologia plurium studiorum condemnatos, dogmatizauit, asseruit & prædicauit, præsertim damnationi scholasticæ ipsorum articulorum Ioannis Vuicleff factæ pluries in vniuersitate

Concil. Tom. 29.

Fff ij

Pragenſi cum ſuis complicibus in ſcholis & in prædicationibus publice reſiſtendo, ac ipſum Ioannem Vuicleff virum catholicum & doctorem euangelicum, in fauorem eius doctrinæ, coram multitudine cleri & populi declarauit, certos etiam articulos infra ſcriptos & plures alios, & merito damnabiles, tamquam catholicos eſſe aſſeruit & publicauit, qui in libris ipſius Ioannis Hus, & opusculis notorie continentur. Quapropter habita per prius plenaria informatione de præmiſſis, & diligenti deliberatione reuerendiſſimorum in Chriſto patrum dominorum ſanctæ Romanæ eccleſiæ cardinalium, patriarcharum, archiepiſcoporum, epiſcoporum & ceterorum prælatorum & doctorum ſacræ paginæ & iuris vtriuſque in multitudine copioſa, hæc ſacroſancta Conſtantiens ſynodus declarat & diffinit, articulos infra ſcriptos, qui habita collatione per plures magiſtros in ſacra pagina, reperti fuerunt contineri in eius libris & opusculis manu propria ſcriptis, & quos etiam idem Ioannes Hus in publica audientia coram patribus & prælatis huius ſacri Concilii confeſſus fuit in ſuis libris & opusculis contineri, non eſſe catholicos, nec tamquam tales eſſe dogmatizandos, ſed ex eis plures eſſe erroneos, alios ſcandalofos, aliquos piarum aurium offenſiuos, pluresque eorum eſſe temerarios & ſeditioſos, & nonnullos eorumdem eſſe notorie hæreticos, & iamdudum a ſacris patribus & generalibus Conciliis reprobatos & damnatos, ipſosque prædicare, dogmatizare, aut quomodolibet approbare diſtriçte inhiſcendo. Sed cum infra ſcripti articuli expreſſe contineantur in libris, ſeu tractatibus ſuis, videlicet in libro quem intitulat de eccleſia, & aliis ſuis opusculis, ideo libros prædictos & doctrinam, & ſingulos alios tractatus & opuscula in Latino ſiue vulgari Bohemico per ipſum editos, aut in quocumque alio idiomate per alium, vel alios, tranſlatos, hæc ſacroſancta Synodus reprobat atque condemnat, ipſos comburendos publice & ſolenniter in præſentia cleri & populi in ciuitate Conſtantiens ſi & alibi, decernit & diffinit: adiiciens propter præmiſſa omnem eius doctrinam merito eſſe & fore ſuſpectam de fide, & ab omnibus Chriſti fidelibus euitandam: & vt de medio eccleſiæ illa pernicioſa doctrina eliminetur, hæc ſacroſancta Synodus

ANNO
CHRISTI
1415.

prorsus iubet, per locorum ordinarios, tractatus & opuscula huiusmodi per censuram ecclesiasticam, etiam si opus fuerit, cum adiectione pœnæ & fautoria hæresis, diligenter inquiri, & repertos ignibus publice concremari. Si quis autem huius sententiæ ac decreti violator aut contemptor extiterit, statuit eadem sancta Synodus, per locorum ordinarios & inquisitores hæreticæ prauitatis, contra talem vel tales, veluti suspectum vel suspectos de hæresi, procedendum. Visis insuper actis & actitatis in causa inquisitionis de & super hæresi contra prædictum Ioannem Hus habitis & factis, habita per prius fideli & plenaria commissariorum in huiusmodi causa deputatorum relatione, aliorumque magistrorum in theologia, ac doctorum iuris vtriusque in, de, & super actis, actitatis ac dictis testium fide dignorum & plurimorum, quæ dicta ipsi Ioanni Hus palam & publice lecta sunt coram patribus & prælatis huius sacri Concilii, per quorum testium dicta apertissime constat, eundem Ioannem multa mala, scandalosa, seditiosa, & periculosas hæreses dogmatizasse in publico, & per multa annorum curricula prædicasse: Christi nomine inuocato hæc sacrosancta Synodus Constantiensis, solum Deum præ oculis habens, per hanc diffinitiuam sententiam, quam profert in his scriptis, pronuntiat, decernit & declarat, dictum Ioannem Hus fuisse & esse verum & manifestum hæreticum, ipsumque errores & hæreses ab ecclesia Dei dudum damnatas, & plurima scandalosa, piarum aurium offensua, temeraria & seditiosa dogmatizasse, & publice prædicasse, in non modicam offensam diuinæ maiestatis, ac vniuersalis ecclesiæ scandalum, & fidei catholicæ detrimentum, claues etiam ecclesiæ & censuras ecclesiasticas vilipendisse, in quibus per annos multos perstitit animo indurato, Christi fideles per suam pertinaciam nimium scandalizans, cum appellacionem ad Dominum nostrum Iesum Christum, tamquam ad summum iudicem, omisis ecclesiasticis mediis interposuerit, in qua multa falsa & iniuriosa posuit & scandalosa, ipsius sedis apostolicæ censurarum ecclesiasticarum & clauium in contemptum. Idcirco propter præmissa & alia plura, præfatum Ioannem Hus hæreticum fuisse & esse hæc sancta Synodus pronuntiat, & tamquam hæ-

reticum iudicandum & condemnandum fore iudicat & condemnat per præsentem: dictamque appellationem tamquam iniuriosam & scandalosam & illusoriam iurisdictionis ecclesiasticæ reprobando, ipsumque Ioannem Hus populum Christianum, maxime in regno Bohemiæ, in prædicationibus suis publicis & scripturis per eum compilatis seduxisse, ac eiusdem populi Christiani non veracem prædicatorem euangelii Christi secundum expositionem sanctorum doctorum, sed fuisse verius seductorem verum: quia per ea quæ hæc sacrosancta Synodus vidit & audiuit, cognouit eundem Ioannem Hus pertinacem & incorrigibilem, & adeo totaliter, quod non cupiebat ad gremium sanctæ matris ecclesiæ redire, neque hæreses & errores per eum publice defensatos & prædicatos velle abiurare. Idcirco hoc sacrum Concilium Constantiense eundem Ioannem Hus ab ordine sacerdotali, & aliis ordinibus, quibus existit insignitus, deponendum & degradandum fore declarat & decernit: committens nihilo minus reuerendis in Christo patribus archiepiscopo Mediolanensi, Feltrensi, Astensi, Alexandrino, Bagarenfi & Vaurenfi episcopis, vt in præsentia huius sacrosanctæ Synodi dictam degradationem, secundum quod ordo iuris requirit, debite exquantur. Hæc sancta Synodus Constantiensis Ioannem Hus, attento quod ecclesia Dei non habeat ultra quid gerere valeat, iudicio sæculari relinquere, & ipsum curiæ sæculari relinquendum fore decernit.

Articuli damnati Ioannis Hus, de quibus supra fit mentio.

1. Vnica est sancta vniuersalis ecclesia, quæ est prædestinatorum vniuersitas, & infra sequitur. Vniuersalis sancta ecclesia tantum est vna, sicut tantum est numerus vnus omnium prædestinatorum.
2. Paulus nunquam fuit membrum diaboli, licet fecerit actus quosdam actibus ecclesiæ malignantium consimiles.
3. Præsciti non sunt partes ecclesiæ, cum nulla pars eius ab ea finaliter excidat, eo quod prædestinationis caritas, quæ ipsam ligat, non excidit.
4. Duæ naturæ, diuinitas & humanitas, sunt vnus Christus.

1. Cor. 13.

ANNO
CHRISTI
1415.

5. Præcitus etsi aliquando sit in gratia secundum præsentem iustitiam, tamen nunquam est pars sanctæ ecclesiæ: & prædestinatus semper manet membrum ecclesiæ, licet aliquando excidat a gratia aduentitia, sed non a gratia prædestinationis.

6. Sumendo ecclesiam pro conuocatione prædestinatorum, siue sint in gratia, siue non, secundum præsentem iustitiam, isto modo ecclesia est articulus fidei.

7. Petrus non fuit, nec est caput ecclesiæ sanctæ catholicæ,

8. Sacerdotes quomodolibet criminose viuentes, sacerdotii pollunt potestatem, & sicut filii infideles, sentiunt infideliter de septem sacramentis ecclesiæ, de clauibus, officiis, censuris, moribus, ceremoniis, & sacris rebus ecclesiæ, veneratione reliquiarum, indulgentiis & ordinibus.

9. Papalis dignitas a Cæsare inoleuit, & papæ præfectio & institutio a Cæsaris potentia emanauit.

10. Nullus sine reuelatione assereret rationabiliter de se, vel de alio, quod esset caput particularis sanctæ ecclesiæ: nec Romanus pontifex est caput Romanæ ecclesiæ.

11. Non oportet credere, quod iste quicumque est particularis Romanus pontifex, sit caput cuiuscumque particularis ecclesiæ sanctæ, nisi Deus eum prædestinauerit.

12. Nemo gerit vicem Christi, vel Petri, nisi sequatur eum in moribus; cum nulla alia sequela sit pertinentior, nec aliter a Deo recipiat procuratoriam potestatem: quia ad illud officium vicarii requiritur & morum conformitas, & instituentis auctoritas.

13. Papa non est manifestus & verus successor principis apostolorum Petri, si viuit moribus contrariis Petro: & si querit auaritiam, tunc est vicarius Iudæ Scariothis. Et pari euidentia cardinales non sunt manifesti & veri successores collegii aliorum apostolorum Christi, nisi vixerint more apostolorum, seruantes consilia & mandata Domini nostri Iesu Christi.

14. Doctores ponentes quod aliquis per censuram ecclesiasticam emendandus, si corrigi noluerit, iudicio sæculari est tradendus, pro certo sequuntur in hoc pontifices, scribas & pharisæos, qui Christum nolentem eis obedire

Ioh. 8.

in omnibus, dicentes, *Nobis non licet interficere quemquam*, ipsum sæculari iudicio tradiderunt, eo quod tales sunt homicidæ grauiores quam Pilatus.

ANNO
CHRISTI
1415.

15. Obedientia ecclesiastica est obedientia secundum adinventionem sacerdotum ecclesiæ, præter expressam auctoritatem scripturæ.

16. Diuisio immediate humanorum operum est, quod sint vel virtuosa, vel vitiosa: quia si homo est vitiosus, & agat quidquam, tunc agit vitiose: & si est virtuosus, & agat quidquam, tunc agit virtuose: quia sicut vitium, quod crimen dicitur, siue peccatum mortale, inficit vniuersaliter actus hominis vitiosi, sic virtus viuificat omnes actus hominis virtuosi.

17. Sacerdos Christi viuens secundum legem eius, & habens notitiam scripturæ, & affectum ad ædificandum populum, debet prædicare, non obstante prætenfa excommunicatione. & infra: Quod si papa vel aliquis prælatus mandat sacerdoti sic disposito, non prædicare, non debet obedire subditus.

18. Quilibet prædicantis officium de mandato accipit, qui ad sacerdotium accedit: & illud mandatum debet exequi, prætenfa excommunicatione non obstante.

19. Per censuras ecclesiasticas excommunicationis, suspensionis & interdicti, ad sui exaltationem clerus populum laicalem sibi suppeditat, auaritiam multiplicat, malitiam protegit, & viam præparat Antichristo. Signum autem euidens est, quod ab Antichristo tales procedant censuræ, quas vocant in processibus suis fulminationes, quibus clerus principalissime procedit contra illos qui denudant nequitiam Antichristi, quam clerus maxime pro se vfurpauit.

20. Si papa est malus, & præsertim si est præscitus, tunc vt Iudas apostolus est diabolus, fur, & filius perditionis, & non est caput sanctæ militantis ecclesiæ, cum nec sit membrum eius.

21. Gratia prædestinationis est vinculum, quo corpus ecclesiæ & quodlibet eius membrum iungitur Christo capiti insolubiliter.

22. Papa, vel prælatus malus & præscitus, est æquiuoce pastor, & vere fur & latro.

23. Papa

ANNO
CHRISTI
1415.

23. Papa non debet dici sanctissimus etiam secundum officium, quia alias rex etiam deberet dici sanctissimus secundum officium; & tortores & præcones dicerentur sancti: imo etiam diabolus deberet dici sanctus, cum sit officarius Dei.

24. Si papa viuat Christo contrarie, etiam si ascenderet per ritam & legitimam electionem secundum constitutionem humanam vulgatam, tamen aliunde ascenderet, quam per Christum, dato etiam quod intraret per electionem a Deo principaliter factam. Nam Iudas Scarioth rite & legitime est electus a Deo Iesu Christo ad apostolatam, & tamen ascendit aliunde in ouile ouium. *Math. 10.
Ioan. 10.*

25. Condemnatio quadragintaquinque articulorum Ioannis Vuicleff per doctores facta, est irrationabilis & iniqua, & male facta, & ficta est causa per eos allegata, videlicet ex eo quod nullus eorum sit catholicus, sed quilibet eorum aut est hæreticus, aut erroneus, aut scandalosus.

26. Non eo ipso quo electores, vel maior pars eorum consenserit viua voce secundum ritus hominum in personam aliquam, eo ipso illa persona est legitime electa, vel eo ipso est verus & manifestus vicarius vel successor Petri apostoli, vel alterius apostoli in officio ecclesiastico. Vnde siue electores bene vel male elegerint, operibus electi debemus credere. Nam eo ipso, quo quis copiosius operatur meritorie ad profectum ecclesiæ, habet a Deo ad hoc copiosius potestatem.

27. Non est scintilla apparentiæ, quod oporteat esse vnum caput in spiritualibus regens ecclesiam, quod semper cum ipsa militante ecclesia conuerfetur & conseruetur.

28. Christus sine talibus capitibus monstruosis, per suos veraces discipulos sparsos per orbem terrarum, melius suam ecclesiam regularet.

29. Apostoli & fideles sacerdotes Domini strenue in necessariis ad salutem regularunt ecclesiam, antequam papæ officium foret introductum: sic facerent, deficiente per summe possibile papa, vsque ad diem iudicii.

30. Nullus est dominus ciuilis, nullus est prælatus, nullus est episcopus, dum est in peccato mortali.

Concil. Tom. 29.

Ggg

Sequuntur articuli ex processibus contra Ioannem Hus sufficienter deducti, & probati per testes fide dignos.

ANNO
CHRISTI
1415.

Et primo articulus quartus, & etiam octauus, in quibus continetur, quod Ioannes Hus pertinaciter articulos erroneos Vuicleff in ciuitate Pragensi, in scholis & prædicationibus publicis prædicauit & defendit.

Item articulus nonus, in quo continetur, quod propter præmissa, in ciuitate Pragensi secuta est seditio grandis facta, dolo & culpa Joannis Hus, in tantum, quod notabiles viri catholici & Deum timentes coacti sunt exire & latere extra ciuitatem prædictam: stragesque, deprædationes, sacrilegia, aliaque horribilia & execrabilia orta & executata sunt opera, dante & procurante præfato Ioanne Hus cum suis complicibus.

Item articulus decimus, in quo continetur, quod Ioannes Hus continue & in dicta ciuitate Pragensi fuit & erat sectator, fautor & eruditor ac defensor errorum quondam Ioannis Vuicleff hæresarchæ, & ut talis & pro tali habitus, nominatus & reputatus in ciuitate Pragensi, & in aliis partibus circumuicinis.

Item articulus quintusdecimus, & etiam sextusdecimus, in quibus continetur, quod dominus archiepiscopus Pragensis, exequendo mandatum domini Alexandri felicitis recordationis papæ quinti, quo sibi commisit & mandauit, ne extunc in antea aliquis auderet in locis priuatis dictæ ciuitatis, nisi in ecclesiis cathedralibus, collegiatis, parochialibus, monasteriis, & eorum cæmeteriis ad populum prædicare. Quodque præfatus dominus archiepiscopus continuando executionem literarum apostolicarum huiusmodi, inibuit in generali Synodo tunc Pragæ congregata. Ipse vero Ioannes Hus executioni dictarum literarum, nec non sententiæ & prohibitioni huiusmodi de facto se opposuit: & post eandem prohibitionem de mense Iunii, & præsertim die vigesima secunda eiusdem mensis & ex post, pluribus & diuersis vicibus in quadam capella Bethlehem nuncupata, prædicauit, & ibidem populum copiosum conuocauit, & conuocari procurauit, contra inibitionem antedictam.

Item articulus decimusseptimus, in quo continetur, quod præfatus Ioannes Hus tam de dicto mense Iunii anno Domini millesimo quadringentesimo decimo, quam etiam ante & post, in dicta capella prædicando ad populum ibidem collectum, & etiam in diuersis aliis locis ciuitatis Pragensis diuersis vicibus, multos errores & hæreses tam ex dictis libris dicti quondam Ioannis Vuicleff, quam ex sua

ANNO CHRISTI 1415. proteruitate & dolo sitate adstruxit, docuit, disputauit, & pro posse defendit, maxime infra scriptos, videlicet:

Quod post consecrationem hostiæ in altari maneat panis materialis, vel substantia panis.

Item decimus octauus, in quo continetur, quod sacerdos existens in mortali peccato non conficit corpus Christi, non ordinat, non baptizat, &c.

Item decimus nonus articulus, in quo continetur, quod indulgentiæ papæ, siue episcoporum concessæ nihil profunt.

Item vigesimus primus articulus, in quo continetur, quod ecclesia sit synagoga satanæ.

Item vigesimus quartus, in quo continetur, quod nulla hæresis debet exterminari per potentiam, sed per disputationem in scholis.

Item articulus vigesimus sextus, in quo continetur, quod dictus Ioannes Hus ad seducendum populum & simplices, ausu temerario dixit, quod in Anglia multi monachi & alii magistri conuenissent in quadam ecclesia sancti Pauli contra magistrum Ioannem Vuicleff, & non potuerunt eum conuincere: sed statim tonitruus & fulgur de caelo descendisset super eos, & rupisset ostium ecclesiæ, ita quod ipsi magistri & monachi vix euasissent ad ciuitatem Londonensem. Et hoc dixit ad auctorizandum dictum Ioannem Vuicleff. unde prorumpendo in hæc verba, dixit ad populum hæc verba: *Vinam animæ meæ esset ibi, ubi est anima Ioannis Vuicleff.* Et post hæc, literam quamdam falsificatam sub sigillo falso vniuersitatis studii Oxoniensis pluries publicauit. In qua continebatur, licet false, Ioannem Vuicleff fuisse virum catholicum, & doctorem euangelicum, bonæ famæ & laudabilis conuersationis, ab æuo suæ iuuentutis vsque in diem exitus sui.

Item articulus vigesimus nonus, in quo continetur, quod seculares debeant auferre clericis bona temporalia; quod hoc esset meritorium.

Item articulus trigesimus secundus, & etiam trigesimus septimus, in quibus continetur, quod Ioannes Hus existens in excommunicatione & aggrauatione, diuinis se immiscuit, populo prædicauit, & publice dixit, quod non curaret excommunicationem: quia non potest excommunicari aliquis ab homine, nisi prius sit excommunicatus a Deo.

Item articulus trigesimus octauus, in quo continetur, quod Ioannes Hus diuersos errores prædicauit, ex quibus scandala exorta sunt inter prælatos & populum regni Bohemiæ, & magistros ac scholares studii Pragensis, & inobedientia subditorum quo ad Concil. Tom. 29.

eorum praelatos, & destructio vniuersitatis studii Pragensis.

Item articulus septimus, in partibus in causa inquisitionis coram archiepiscopo Pragensi datus & oblatus contra eundem Ioannem Hus, in quo continetur, qualiter Ioannes Hus ad populum dixit: Ecce papa nuper defunctus, videlicet Alexander quintus, nuper scripsit archiepiscopo Pragensi pro extirpandis erroribus Joannis Vuicleff in Bohemia & Morauia, quod ibi sunt multi homines, opiniones & errores Vuicleff contra fidem tenentes, quorum corda sunt hæresi infecta. Et ego dico & regrator Deo, quod ego nullum Bohemum vidi hæreticum, & quod ad verba præmissa populus clamabat, Mentitur, Mentitur.

Item articulus nonus, in quo continetur, quod idem Ioannes Hus dixit in vulgari ad populum: Ecce completa est prophetia, quam prædixerat Iacobus de Theramo: Quod anno Domini millesimo quadringentesimo nono surget vnus, qui euangelium, epistolas & fidem Christi persequetur: per hæc denotando D. Alexandrum, qui in suis bullis mandauit, libros Vuicleff cremari.

Item articulus undecimus, in quo continetur, quod Alexander papa nuper defunctus, nescio tamen si sit in cælo vel in inferno, qui scribit in cutibus suis asininis, quod archiepiscopus cremare deberet libros Joannis Vuicleff, in quibus multa bona continentur.

Item articulus alius de responsione sua quam fecit, in quo continetur, quod dictus Ioannes Hus literam post eius recessum de Bohemia reliquit ad legendum populo, quæ continet: Vt pensantes laborem eius sollicitum, quem cum eis habuit, orarent pro eo, starent in doctrina Domini nostri Iesu Christi, scientes, quia nunquam eis errores prædicauit, quos sibi inimici ascribunt. Et si vinceretur per falsos testes, quod non turbarentur, sed starent fixi in veritate.

Primus articulus in se continens, qualiter Ioannes Vuicleff diuersos libros & opuscula in diuersis facultatibus, tam in theologia, quam in philosophia composuit, videlicet dialogum, trialogum, &c. & quadragintaquinque articulos erroneos, probatur per libros Vuicleff, per sententiam in Romano Concilio promulgatam.

Tertius articulus in quo continetur, quod suprascriptæ conclusiones & articuli sunt erronei, similiter probatur per sententiam in Romano & Constantiensi Conciliis promulgatam.

Quartus articulus in quo continetur, quod Ioannes Hus sæpe & sæpius in disputationibus & in sermonibus publicis conclusiones, articulos & libros, &c. docuit & defendit, probatur per vnum doctorem sacre theologie, qui dicit se vidisse intimationes, in quibus

ANNO
CHRISTI
1415.

continebatur, quod Ioannes Hus præsentas conclusiones, libros & articulos tamquam catholicos voluit defendere, &c. per unum plebanum Pragensis diœcesis fore verum, reddens causam scientiæ, quia ab ore eius sæpius audiuit: per unum alium plebanum, ex communi fama fide dignorum: per unum vicarium cuiusdam ecclesiæ Pragensis, de veritate; & reddit bonam causam scientiæ.

Quintus articulus qui incipit, quod præmissa omnia & singula sunt vera, probatur per testes quoad deposita per eos.

Septimus articulus qui incipit, quod in ciuitate Pragensi sit studium, &c. est notorius.

Octauus articulus, in quo continetur, quod Ioannes Hus pertinaciter articulos erroneos Vuideff in ciuitate Pragensi, in scholis publicis & prædicationibus publicis prædicauit & defendit, fore verum probatur per unum plebanum Pragensis diœcesis, reddentem causam scientiæ, quia dicit se sæpius ab eo audiuisse in disputationibus publicis, ac in prædicationibus & sermonibus publicis prædicasse: per unum abbatem, qui dicit articulum fore verum & notorium ex communi fama: per unum doctorem in theologia, fore verum de veritate: per unum decretorum doctorem, ex fama multimoda: per unum canonicum Pragensem, ex communi fama: per unum alium plebanum Pragensem similiter de veritate, & reddit diuersas causas scientiæ: per unum magistrum in artibus & sacre theologiæ professorem similiter ex communi fama: per unum alium plebanum Pragensem, etiam ex communi fama: & per plures alios, ex auditu & communi fama.

Nonus articulus, in quo continetur, quod propter præmissa in ciuitate Pragensi fuerunt magna seditio & scandala, &c. fore verum probatur per unum plebanum Pragensis diœcesis; & reddit diuersas causas scientiæ. Per unum doctorem in sacra theologia similiter probatur fore verum: per unum abbatem, qui reddit similiter diuersas causas scientiæ: per unum vicarium cuiusdam ecclesiæ Pragensis, de veritate: per unum presbyterum Pragensis diœcesis: per unum alium doctorem in theologia, qui optime causas scientiæ reddit: per unum decretorum doctorem, ex auditu fide dignorum: per unum magistrum in artibus, de veritate: per unum alium in artibus & sacre theologiæ magistrum; & reddit optimam causam scientiæ: per unum presbyterum Lutomuslensis diœcesis, similiter de veritate: per unum protonotarium, de veritate & notorietate.

Decimus articulus, in quo continetur, quod præfatus Ioannes

Hus continue in dicta ciuitate Pragensi fuit sectator & fautor errorum Ioannis Vuicleff, &c. probatur de veritate per unum plebanum Pragensis diœcesis, & per alios supra nominatos testes.

ANNO
CHRISTI
1415.

Vndecimus & duodecimus articuli sunt generales.

Tertiusdecimus articulus, in quo continetur commissio facta archiepiscopo Pragensi per Alexandrum papam quintum bonæ memoriæ. Et quartusdecimus, in quo narratur, quod archiepiscopus condemnauit libros Vuicleff igne comburendos, probatur per bullam Alexandri & sententiam archiepiscopi Pragensis, & per confessionem Ioannis Hus, qui etiam confitetur a sententia huiusmodi condemnationis & combustionis librorum appellasse, ut patet in actis causæ.

Quintusdecimus articulus, in quo continetur executio sententiæ huiusmodi & processus archiepiscopi, similiter probatur per instrumenta, ut in actis. Et inhibitio facta quibuscumque, ne prædicarent conclusiones Vuicleff.

Sextusdecimus articulus, in quo continetur, quod Ioannes Hus post executionem literarum apostolicarum ac inhibitionem (ut præmittitur) factam, diuersis vicibus in capella de Bethlehem ad populum prædicauit, probatur per unum plebanum Pragensem, de auditu: per unum doctorem in theologia, de veritate: per unum abbatem, ex communi fama: per unum vicarium cuiusdam ecclesiæ Pragensis, de auditu a complicibus Ioannis Hus: per unum presbyterum Pragensis diœcesis de veritate, qui dicit se vidisse & audiuisse, prout articulatur: per unum doctorem in theologia optime, qui similiter reddit bonas causas scientiæ: per unum doctorem in decretis de veritate: similiter per unum magistrum in artibus, & per multos alios de auditu ex communi fama.

Item confitetur Ioannes Hus, quod prædicauit respectu appellationis suæ, quod obtinuerat unam inhibitionem; & refert se ad acta causæ.

Decimusseptimus articulus, in quo continetur, quod dictus Ioannes Hus in dicta capella & diuersis aliis locis errores & hæreses, &c. in ciuitate Pragensi prædicauit & dogmatizauit, &c. & præsertim, quod post consecrationem hostiæ in altari manet panis materialis, probatur per unum plebanum Pragensis diœcesis fore verum, reddentem causas scientiæ, quia ita audiuit ab aliis ex communi voce & fama: & hoc etiam est publicum & notorium. Etiam quo ad secundam partem articuli, similiter per unum doctorem in theologia, qui dicit se audiuisse ab ore Hus, quod te-

ANNO
CHRISTI
1415

nuit istam, quod substantia panis post consecrationem manet in sacramento altaris. Et subiunxit, quod etiam audiuit in quadam disputatione, ubi præsidebat quidam magister Richardus, quod Ioannes Hus concessit istam, quod Ioannes Hus esset persona in diuinis. Et quod plures essent personæ in diuinis quam tres. Similiter per unum doctorem in theologia, fore verum ex communi voce & fama: per unum abbatem ex communi fama: per unum vicarium cuiusdam ecclesiæ Pragensis, qui dicit se audiuisse ab ore ipsius Ioannis Hus, prout articulatur. Per unum alium plebanum Pragensis diocesis, qui dicit se similiter audiuisse ab ore ipsius Ioannis Hus, prout articulatur: per unum magistrum in theologia de veritate, & per multos alios, ex communi fama & credulitate fide dignorum. Per unum magistrum in artibus, plebanum Pragensis diocesis: per unum examinatum in partibus: per vicarium archiepiscopi Pragensis, qui dicit se audiuisse magistrum Ioannem Hus prædicasse in capella de Bethleem de materia corporis Christi: & post multa conclusit, quod dictus Ioannes Hus multis rationibus probabat, opinionem quam tenet ecclesia de sacramento corporis Christi, non fore veram. Similiter per unum plebanum Pragensis de veritate, dicens se audiuisse a dicto Ioanne Hus, quod post consecrationem maneat panis materialis, siue substantia panis in sacramento. Et cum idem testis replicasset, allegando dicta sanctorum doctorum, scilicet Gregorii: dixit idem Ioannes Hus, quod beatus Gregorius esset vnus ioculator, siue rigmarius, & quod dicta sua rigmatice composisset. Per unum prædicatorem ecclesiæ Pragensis, qui dicit, quod cum quadam vice iste Ioannes Hus fuisset in collatione cum aliis magistris, interrogatus quid sentiret de isto articulo, scilicet de sacramento, dixit quod Ioannes Hus respondit, quod hoc possit esse bene, quod post consecrationem maneat panis. Et cum correptus fuisset per testem, tunc dictus Ioannes Hus extraxit quemdam librum de manica sua, & nitebatur probare, quod maneat panis post consecrationem, sicut ante: quem ibi legebat, in quo error prædictus continebatur; & inter cetera legebat in eodem libro, dicens: Inuenerunt ipsi unum vocabulum inusitatum, videlicet, Transsubstantiatio, ut simplices decipiant. & extunc etiam idem Ioannes obtulit se velle omnibus prædictum librum concedere. Per unum præpositum, qui videtur concordare cum proximo supra nominato teste, qui ab eo audiuit, quod post consecrationem maneat panis. Per unum ministrum & pœnitentiarium cuiusdam ecclesiæ Pragensis, qui dixit se semel interfuisse sermonibus Ioannis Hus,

Et hoc de anno Domini millesimo quadringentesimo sexto, in aestate, ubi magister Ioannes Hus ad populum prædicando dixit: Ecce scribitur in Biblia: Ego sum panis viuus qui de cælo descendi, &c. Et hoc in vulgari Bohemico percutiendo manu librum, oportet quod hoc excidam, Ego sum panis: Et ego dico, quod est Deus Et panis post consecrationem, quia vides albedinem, rotunditatem, saporem panis, Et fracturam audis, &c. Per unum prædicatorem Et pænitentiarium, qui dicit se audiuisse in sermone magistri Ioannis Hus in capella de Bethlehem: Ego dico vobis, quod ibi accidentia cum subiecto manent, ut in exemplo, homo in tunica, Et anima in corpore, sic Deus in pane. Per unum doctorem in theologia Pragensem, qui optime de veritate de hoc deposuit. Similiter per unum plebanum qui dicit articulum fore verum, quia audiuit ab ore ipsius Ioannis Hus, Et similiter deponit de tempore Et loco: Et subiunxit, quod audiisset ab eodem Ioanne Hus, quod dicebat: Vtinam Deus vellet, quod anima sua esset ibi, ubi est anima Ioannis Vuicleff. Similiter per unum alium plebanum magistrum in artibus, qui dicit se audiuisse ab ore ipsius Ioannis Hus, quod non esset determinatio ecclesiæ, quod accidentia starent in sacramento altaris sine subiecto: Et multa alia deposuit.

Decimus octauus articulus, in quo continetur, quod sacerdos existens in peccato mortali non conficit corpus Christi, &c. probatur per unum plebanum ex communi fama; per unum doctorem in sacra theologia, articulum fore verum ex communi fama: per unum abbatem, ex communi fama fide dignorum Et catholicorum: per unum alium plebanum, articulum fore verum, qui dicit se audiuisse ab ore ipsius Ioannis Hus. per unum alium doctorem in theologia, de veritate: per unum canonicum, qui dicit se audiuisse præmissa a sequacibus dicti Ioannis Hus: per unum protonotarium de veritate, qui dicit se audiuisse ab ore ipsius Ioannis Hus, prout articulatur. Et per multos alios de communi fama Et credulitate ac auditu. similiter per unum alium plebanum Pragensem, qui dixit, quod magister Ioannes Hus dixit: Hoc teneatis, quod si sacerdos est in peccato mortali, tunc nihil facit, neque consecrat, nec fit ibi corpus Christi, sed manet ibi substantia panis sicut ante. Et per plures alios testes in partibus productos coram vicariis archiepiscopi Pragensis, de veritate Et de auditu ab eodem.

Decimus nonus articulus, in quo continetur, quod indulgentiæ papæ seu episcopi concessæ, nihil prosunt, probatur per unum plebanum Pragensis diocesis ex communi fama, per unum doctorem in theolo-

ANNO
CHRISTI
1415.

theologia, esse notorium, prout articulatur: per unum abbatem, de relatu fide dignorum: per unum vicarium, ex communi fama: per unum alium plebanum, fore verum, ex notoria fama fide dignorum. Similiter per unum alium plebanum, de veritate, qui dicit se audiuisse ab ore ipsius Ioannis Hus: per unum doctorem in sacra theologia, similiter de veritate: per unum decretorum doctorem, ex communi fama: per unum magistrum artium similiter ex communi fama: per unum canonicum, qui dixit se hoc audiuisse ab his qui hoc audiuerunt ab ore ipsius Ioannis Hus: per unum alium plebanum Pragensem, ex communi fama: similiter per unum proto-notarium, qui dicit se hoc audiuisse a familiaribus suis. Et per plures alios testes in partibus productos coram vicario archiepiscopi Pragensis, qui dixerunt se audiuisse, quod Ioannes Hus dixisset, quod indulgentiæ papæ & episcopi non valent, nisi Deus indulgeat. Et super hoc etiam est producta una scheda, quam confessus est se composuisse, prout in actis quæ incipiunt, Pax Christi, &c.

Vigesimus primus articulus, in quo continetur, quod Romana curia, vel ecclesia sit synagoga satanæ, probatur per unum doctorem in theologia, qui dicit sibi tantum constare, quod Ioannes Hus dixit, quod ecclesia catholica non esset, nisi numerus prædestinatorum: per unum abbatem de communi fama: per unum plebanum, ex communi fama: per unum canonicum, hoc esse verum ex auditu ab ore ipsius Ioannis Hus, prout articulatur: per unum doctorem in theologia, de veritate: per unum decretorum doctorem, de communi fama: & per multos alios, qui audiuerunt ab ore ipsius Ioannis Hus: per unum magistrum artium, qui audiuit ab ore dicti Ioannis Hus, quod curia Romana esset synagoga satanæ.

Vigesimus secundus articulus, in quo continetur, quod præfatus Ioannes Hus præfatos errores tenuit & defendit, probatur per omnes testes superius nominatos, per unum doctorem in theologia, de veritate: per unum vicarium, articulum fore verum, ex fama notoria: per unum abbatem, articulum fore verum, ex communi fama: per unum plebanum, articulum fore verum, qui audiuit ab ore Ioannis Hus, &c. per unum doctorem in theologia, de veritate: & per multos alios, ex communi fama, & etiam veritate.

Vigesimus tertius articulus, in quo continetur, quod dictus Ioannes Hus docentibus & defendentibus errores huiusmodi adstitit in defensionibus eorumdem, &c. probatur per unum plebanum, per

Concil. Tom. 29.

H h h

unum doctorem in theologia, qui dicit hoc patere per experientiam: per unum vicarium, articulum fore verum & notorium: per unum plebanum, fore verum, qui dicit se vidisse & audiuisse: similiter per unum doctorem in theologia, verum: per unum magistrum in artibus, verum: & per multos alios ex communi voce & fama, & etiam veritate.

Vigésimus quartus articulus, in quo continetur, quod nulla hæresis debet damnari per potentiam, sed per disputationem in scholis, probatur per unum abbatem, de auditu ab his qui audierunt ab ore ipsius Ioannis Hus: per unum vicarium, verum, ex communi fama: per unum doctorem in theologia, verum, qui reddit bonam causam scientiæ: & per multos alios de auditu communi voce & fama.

Vigésimus quintus & vigésimus sextus articuli omittuntur tamquam superflui.

Vigésimus septimus articulus, in quo continetur, quod populus non deberet credere bullis papæ, probatur per unum plebanum, ex publica voce & fama: per unum abbatem, * ab auditu ab his qui audierunt ab ore ipsius Ioannis Hus: per unum vicarium probatur, ut per proximum probatum est: per unum plebanum, de veritate, qui dicit se audiuisse ab ore Ioannis Hus: per unum doctorem in theologia, de veritate, qui reddit etiam bonas causas scientiæ: & per multos alios, de communi voce & fama & credulitate.

Vigésimus octavus articulus, in quo continetur, quod magister Ioannes Hus dixisset: Vtinam anima mea esset ibi, ubi est anima Ioannis Vnicleff: probatur per unum plebanum, qui dicit articulum verissimum: per unum doctorem in sacra theologia, qui dicit se audiuisse ab ore ipsius domini Ioannis Hus: per unum alium plebanum, de veritate. Similiter per unum doctorem in theologia, de veritate, qui reddit optimas causas scientiæ. Per unum alium plebanum de veritate, qui dicit se hoc audiuisse ab ore Ioannis Hus. Et per multos alios, qui dixerunt se hoc audiuisse ab ore Hus in sermonibus, & alias de publica voce, &c.

Vigésimus nonus articulus, in quo continetur, quod seculares debent auferre clericis bona temporalia, & quod hoc esset meritum, probatur per unum abbatem, de veritate: per unum vicarium similiter, qui dicit se interfuisse sermonibus, quando talia prædicavit coram familia regis Bohemiæ. Similiter per unum plebanum, qui similiter dicit se hoc audiuisse ab ore ipsius Ioannis Hus, quia tales conclusiones etiam habentur in tractatibus suis. Et per

ANNO
CHRISTI
1415.

multos alios de auditu, communi voce & fama, & etiam veritate.

Trigesimus articulus omittitur, quia generalis est.

Trigesimus primus articulus, in quo continetur, quod præfatus Ioannes Hus fuit excommunicatus, probatur per archiepiscopum Pragensem, & per literas archiepiscopi, & per confessionem ipsius Joannis Hus in actis.

Trigesimus secundus articulus, in quo continetur, quod Joannes Hus post huiusmodi excommunicationem diuinis se immiscuit & populo prædicauit, & quod non possit excommunicari per alium nisi per Deum, probatur per unum plebanum, quo ad celebrationem: per unum doctorem in theologia, verum; restringens tamen dictum suum, quoad prædicationem: per unum abbatem, verum de auditu: per unum alium plebanum, verum, qui dicit se ita audiuisse in sermonibus suis: per unum alium doctorem in theologia, verum. Similiter per unum alium plebanum, verum, quo ad sermones: & per plures alios, de communi voce, fama & credulitate: & per plures alios testes, in partibus coram vicario archiepiscopi Pragensis productos & examinatos.

Trigesimus tertius articulus est superius probatus.

Trigesimus quartus articulus, in quo continetur, quod Ioannes Hus commouit populum contra clerum in sermone, dicens hæc verba in effectu: Vere foret necessarium, quod quilibet, prout in lege antiqua Moysi fuit mandatum, ut qui vellet legem Dei defendere, se gladio præingeret, &c. probatur per unum doctorem in theologia, verum: per unum plebanum, verum, ex communi & notoria fama: per unum plebanum, ex communi fama: per unum protonotarium, verum. subiungens quod vidit plures schedulas affixas valuis ecclesiarum Pragensium, ex instinctu magistri Ioannis Hus, sic cauentes: Accingat se quilibet gladio suo super femur suum, & non pereat. Et per multos qui audierant ab his qui fuerant in sermonibus Hus.

Trigesimus quintus & trigesimus sextus articuli sunt generales.

Trigesimus septimus articulus, in quo continetur, qualiter prædicauit, quod nullus potest excommunicari ab homine, nisi Deus excommunicaret eum, probatur per unum plebanum, qui dicit se hoc audiuisset ab ore ipsius Joannis Hus: per unum alium plebanum, qui dicit se audiuisset a sequacibus suis: per unum doctorem in theologia, qui dicit, quod istum articulum docuit in tractatu suo de ecclesia: qui etiam allegat multas auctoritates & rationes dicti Ioannis Hus, ad confirmandum conclusionem, seu articulum super-

rius nominatum. Et per omnes testes superius descriptos, ex communi voce & fama & credulitate.

ANNO
CHRISTI
1415.

Trigesimus octavus articulus, in quo continetur, quod Ioannes Hus diuersos errores prædicauit, ex quibus magna diuisio inter magistros & scholares dicti studii Pragensis, archiepiscopum, clerum & populum, est orta: quod etiam exorta sint magna scandala & inobedientia populi ad archiepiscopum & suos prælatos, &c. probatur per unum abbatem, verum, ex communi & notoria fama: per unum vicarium, verum & notorium: per unum plebanum similiter verum & notorium: per unum doctorem in theologia, verum, qui reddit optimas causas scientiæ. Similiter per unum decretorum doctorem, verum de veritate: per unum canonicum, verum de veritate: per unum magistrum in artibus, verum de veritate: per unum protonotarium, verum & notorium; & per multos alios, ex communi fama & voce, & etiam auditu.

Trigesimus nonus articulus, in quo continetur, quod Ioannes Hus fuit fautor & nutritor hæresum, & de his publice diffamatus, probatur per unum doctorem in theologia: & ab omnibus, præterquam ab his qui suam tenent partem, pro tali tenetur. per unum abbatem, verum: per unum vicarium, verum & notorium: per unum plebanum, verum de veritate: per unum doctorem in theologia, verum de veritate: per unum decretorum doctorem, verum de veritate: per unum canonicum, verum quoad primam partem. Similiter per unum alium doctorem in theologia, verum: per unum protonotarium, verum quoad primam partem. Similiter per multos alios de communi voce & fama.

Quadragesimus articulus est generalis, & probatus per omnes testes.

Super articulis in causa inquisitionis contra Ioannem Hus oblati & producti in partibus coram vicariis archiepiscopi Pragensis, & primo super articulo tertio, qui incipit.

Item ponunt, &c. in quo continetur in effectu, quod Ioannes Hus in contemptu clauium existens excommunicatus, quoniam prædicabat & diuinis se immiscuit, &c. probatur per unum prædicatorem, qui dicit articulum fore verum, salvo quod immiscuit se diuinis: per unum altaristam cuiusdam ecclesiæ Pragensis, qui dicit, quod quasi singulis diebus dominicis & festiuis prædicabat ad populum. per unum magistrum in artibus, verum: per duos notarios publicos, verum: per unum prædicatorem, verum: per unum alium notarium, fore verum: per unum clericum, qui dicit articulum fore verum,

ANNO CHRISTI 1415.
qui dicit ipsum prædicare & diuinum officium peragere. Et ulterius dicit, quod idem Ioannes Hus in sermone ad populum circa festum sancti Iacobi dixit: Pueri, sciatis quod archiepiscopus excommunicauit me, & alios appellantes; & non potest alias aliquem excommunicare, nisi quem excommunicat Christus: & non timeatis excommunicationem eandem. Et per multos alios testes de publica voce & fama.

Quartus articulus, in quo continetur, quod dictus Ioannes Hus multos errores & hæreses docuit, &c. probatur per unum plebanum, verum, qui reddit bonas causas scientiæ: per unum notarium publicum, verum, publicum & notorium: per unum clericum, verum. & subiunxit, quod audiuit, quod pluries collaudando se, dixit in sermone suo: Veniant omnes magistri de Parisiis: Ego volo cum ipsis disputare, qui libros nostros cremauerunt, in quibus honor totius mundi iacuit. & per sex alios de publica voce & fama.

Quintus articulus, in quo continetur in effectu, quod dominus Ioannes Hus populū in multitudine copiosa in capella Bethlehem congregatum diuersimode induxit, seu instruxit & confortauit in dictis erroneis opinionibus, probatur per unum prædicatorem, articulum fore verum, notorium & manifestum: per unum clericum, de veritate; & adiunxit bonas causas scientiæ: & per plures alios, de auditu, publica voce, &c.

Sextus articulus omittitur, qui tractat de exclusionem Teutonorum de ciuitate Pragensi, & expulsionem eorumdem, qui non tangit præcisè materiam Vuicleff, licet videatur esse probatus.

Septimus articulus, in quo continetur, qualiter Ioannes Hus ad populum dixit: Ecce papa nuper defunctus, videlicet Alexander quintus, nuper scripsit archiepiscopo Pragensi pro extirpandis erroribus magistri Ioannis Vuicleff, etiam in Bohemia & Morauia: & quod ibi sint multi homines, opiniones & errores dicti Ioannis Vuicleff contra fidem tenentes, quorum corda sunt hæresi infecta: & ego dico & Deo regrator, quod ego nullum Bobemum hæreticum vidi. Probatur per unum prædicatorem de veritate, per unum altaristam de veritate, per unum baccalaureum in artibus de veritate, per duos notarios publicos de veritate, & per multos alios testes de veritate, publica voce & fama.

Octauus articulus, in quo continetur, quod ad verba præmissa totus populus clamauit, Mentitur, Mentitur, probatur per unum altaristam verus, qui dicit se interfuisse: per unum baccalaureum, qui dicit quod, * Mentitur: per unum præpositum,

H h h iij

* videtur
desse,
clamauit

qui dicit, clamauerunt: Mentiuntur, Mentiuntur. Et per plures alios numero sex, de communi voce, &c.

ANNO
CHRISTI
1415.

Nonus articulus, in quo continetur, quod idem Ioannes Hus dixit, quod anno 1409. surget vnus, qui euangelium & epistolas & fidem Christi persequetur, probatur per vnum altaristam de veritate, per vnum baccalaureum in artibus, per vnum notarium publicum, & per multos alios, &c.

Decimus articulus, qui incipit, Item ponitur, &c. denotando dominum Alexandrum, probatur per vnum altaristam, articulum fore verum, qui dicit, quod interfuit. alii autem deponunt de publica voce & fama.

Vndecimus articulus, in quo continetur, quod papa nuper defunctus; nescit tamen si sit in caelo vel in inferno, qui scribit in cutibus suis asininis, quod archiepiscopus cremare deberet libros Ioannis Vucleff, in quibus multa bona continentur; probatur per vnum praepositum de veritate, & per multos alios de publica voce & fama.

Duodecimus articulus, in quo continetur: Ecce appellaui contra mandata archiepiscopi, & exnunc appello: vultis mihi adherere? ad quod totus populus clamauit in vulgari Bohemico: Volumus, & adheremus: probatur per vnum presbyterum esse verum: per vnum baccalaureum in artibus, esse verum: per vnum notarium publicum, qui dicit, quod interfuit quando dixit: Si totus catus cardinalium cum papa dicerent, librorum combustionem iustam esse, nollem consentire. per vnum alium notarium publicum, per vnum rectorem cuiusdam parochialis ecclesiae, per vnum altaristam, & per multos alios de publica voce & fama.

Decimustertius articulus non est multum pertinens: ideo omittitur, licet sit probatus.

Decimus quartus articulus, qui incipit, Idem dixit, ideo deberetis, si vultis, mihi adherere: non timeatis excommunicationem, quia secundum ritum & consuetudinem ecclesiae appellastis mecum, &c. probatur per vnum notarium publicum, qui dixit audiuisse se a Hus, quod legitime potest se ingerere in diuinis sub tuitione appellationis; dicendo quod illam excommunicationem voluit habere pro benedictione: & per multos alios de publica voce, &c.

Decimus quintus & decimus sextus articuli sunt probati in Constantia per testes ibidem receptos, vna cum articulis sequentibus, coram commissariis Concilii; & per multos alios testes in partibus coram vicario archiepiscopi Pragensis, receptos similiter & examinatos.

Item aduertendum, quod coram commissariis sunt nonnulli libri

ANNO
CHRISTI
1415.

Et opuscula, videlicet liber de ecclesia, &c. quos libros dictus Ioannes Hus fatetur se composuisse. Verumtamen quod ad articulos extractos ex dictis libris, in suis responsionibus non præcise respondit, sed certis modificationibus & limitationibus, ut apparet in actis.

Item ex actis apparet una protestatio, quæ videtur cruda; & alia in principio articulorum, si bene aduertatur.

Item quo ad libros & contenta in eis, remitto me ad dominos theologos.

Subsequenter magister Henricus de Piro promotor prædictus, nomine quo supra, exposuit & dixit: ex quo processus debite sit tentus contra Ioannem Hus, eiusque doctrinam & dictos articulos, non restat aliud nisi concludere & ferre sententiam.

Quapropter per causam huiusmodi per Synodum prædictam concludi & sententiam ferri, iuxta petitionem per eum datam, debita cum instantia postulauit.

Quibus factis dominus Bertholdus de Vuildungen, auditor præfatus, loco quo supra existens, mandato & auctoritate Synodi narrauit totum processum habitum coram dominis iudicibus & commissariis, in huiusmodi causa deputatis per Concilium, & alias quomodo ab initio causæ huiusmodi fuit in curia Romana, & in partibus coram ordinario loci introducta de verbo ad verbum. Quo processu recitato, idem dominus Bertholdus auditor & deputatus ad hoc, incepit articulos legere, incipiendo: *Vnica est sancta ecclesia, &c.* & legendo quemlibet articulum, circa ipsum summarium testium, per quot, quantos, & quales personas, dominos, magistros, magnos aut paruos, probaretur. Et vsque ad finem articulorum.

Item idem dominus Bertholdus de Vuildungen dixit, qualiter ipse Ioannes Hus alias in castro Buelebenfi Constantiensis diæcesis existente, & ibidem detento, articuli memorati fuissent sibi ibidem præsentati per certos deputatos, inter quos ipse Bertholdus extiterat vnus. Et idem magister Ioannes Hus fuit interrogatus, an vellet dictos articulos defensare, aut confiteri. qui magister Ioannes Hus tunc submisit se determinationi Concilii. Et subsequenter vno alio tempore similiter inter deputatos nationum, & in præsentia dominorum Cameracensis & Florentinensis cardinalium similiter respondit. Tertio vero, ut prius, interrogatus respondit, ut in scheda papyrea in hunc modum manu sua scripta plenius continetur. Cuius schedulæ tenor sequitur in hunc modum.

Ego Ioannes Hus in spe sacerdos Iesu Christi, timens Deum offen-

de, & timens incidere periurium, nolo abiurare articulos omnes, & quemlibet ex illis, qui per falsos testes in attestationibus producti sunt contra me: quia Deo teste, non prædicaui, nec asserui, nec eos defendi, sicut dixerunt me eos defendisse, prædicasse & asseruisse.

Item de articulis extractis de meis libellis, saltem qui sunt debite extracti, dico, quod quicumque ex illis includit aliquem falsum sensum, illum detestor. Sed timendo offendere Deum in veritate, & contra sanctorum sententiam dicere, non quemlibet eorum volo abiurare. Et si possibile esset, quod toti mundo vox mea nunc pateret, sicut omne mendacium & omne meum peccatum in die iudicii patebit, libentissime omnem falsitatem & omnem errorem, quem unquam ad dicendum conceperim vel dixerim, coram toto mundo reuocarem. Ista dico & scribo libere & voluntarie. Scriptum manu mea propria prima die Iulii.

Hi sunt qui fuerunt commissarii nomine Concilii, missi cum articulis ad ipsum magistrum Ioannem Hus una vice: videlicet, Ioannes archiepiscopus Rigenfis, Antonius archiepiscopus Ragusinus, Bertholdus Vuildungen, Theodoricus de Monasterio. Hi fuerunt testes; videlicet, Ioannes de Vualden archidiaconus Lubecensis, Petrus Helburg præpositus Vuetzfloriensis, Henricus Heuborch decanus sancti Petri Traiectensis, Petrus de Merachor episcopus Traiectensis.

Subsequenter die Veneris quinta Iulii, in loco congregationis minorum deputatorum, in domo fratrum Minorum, præsentibus Thoma de Amelia legum doctore, auditore sacri palatii, dominus Cameracensis, dominus Florentinensis, cardinales, patriarcha Antiochenus, episcopus Bathoniensis, episcopus Saresbiriensis, archiepiscopus Rigenfis, archiepiscopus Mediolanensis, episcopus Feltrensis, electus Poznaniensis, dictum magistrum Ioannem Hus interrogauerunt, an vellet abiurare articulos quos confitetur, & qui sunt in libris suis & manu sua scripti: & illos etiam qui sunt probati per testes, quos non negat se dogmatizasse, quantum probantur per testes: an vellet iurare, quod eos non tenet, nec tenebit, sed vult simul cum ecclesia cauere contrarium. Respondit, quod velit stare in eo quod scripsit manu sua in præsentia parte. Et factis sic hincinde suasionibus, quod non vellet inherere suæ opinioni, sed potius stare cum tota ecclesia, & cum tot doctis viris, quot sunt hoc sacro Concilio; tandem perstitit in proposito suo præmisso. Quæ scheda sic lecta, magister Henricus de Piro promotor prædictus, nomine quo supra, petiit per dominos præsidentes & sanctam Synodum

libros

ANNO
CHRISTI
1415.

libros ipsius Ioannis Hus, videlicet librum intitulum de ecclesia, & alios libros suos siue opuscula, in quibus præfati articuli reperiuntur conscripti, condemnari ad comburendum, & sibi super his ministrari iustitiæ complementum.

Petitione ipsius magistri Henrici promotoris facta, reuerendus pater dominus Antonius episcopus Concordiensis, mandato & auctoritate Concilii & generalis Synodi procedendo ad sententiam, protulit eam in scriptis, prout in scheda quam legebat de verbo ad verbum, cuius tenor inferius est insertus, plenius continetur. Veniendo namque ad verbum, siue dictamen, Verum quia, &c. continens cum sequentibus in casu quo abiurare vellet, veniret alia pœna & prolatio sententiæ: reperto demum, Ioannem remanere in peruersitate sua, & dicentem, quod propter homines quos docuit de opposito, non vellet abiurare, sed millesies comburi, quia per eius abiurationem generaretur scandalum illis quos docuit de opposito: ergo nollet aliquo modo abiurare. Et tunc dominus Antonius episcopus obmisit verba illa quæ pertinebant ad abiurationem, & processit ad alia verba sequentia, videlicet, & sumit sententiam, tradendo per sententiam eum iudicio seculari.

Quibus factis, iuerunt ad ipsum Ioannem Hus reuerendi patres domini archiepiscopus Mediolanensis, suffraganeus domini episcopi Constantiensis, episcopus Bangorensis, pro degradatione ipsius Ioannis Hus, ad locum ubi ipse Ioannes Hus existerat, auctoritate & mandato ipsius sanctæ Synodi Constantiensis, ad finem, quod curiæ seculari tradi posset, ipsum Ioannem degradarunt, legendo verba ad hoc ordinata de libro pontificali, incipientia: O Iuda: amouendo ab eo tamquam ab indigno calicem: & subsequenter solennitatibus ad quodlibet exhibitis, exuebant eum casula, stola, tondentes sibi crines, & similiter amouendo ab eo omnia sacerdotalia & clericalia.

Quibus factis, curia secularis recepit eum, & abduxit eum ad locum iustitiæ.

Super quibus omnibus Henricus de Piro petiit approbationem & executionem. Fuitque responsum per dominos deputatos omnium nationum prædictos, ac dominum præsidentem, regemque Romanorum, Placet.

Subsequenter fuit lecta per eundem episcopum Concordiensem sententia, cõdemnando illum articulum: Qui libet tyrannus, &c. Et fuit re-

Subsequenter ad petitionem magistri Henrici de Piro, idem dominus Antonius legebat unã aliam sententiam, condemnando articulum illum, videlicet,

sponsum per deputatos nationum quatuor, præfidentem & regem, Placet. Item, fuit lecta per dominum Stephanum episcopum Dolensem schedula contra impeditores venientium ad Concilia generalia.

Quilibet tyrannus, &c. prout in schedula infra scripti tenoris continetur. Qua lecta, fuit responsum per deputatos prædictos, præfidentem & regem, Placet. Præsentibus ibidem illustribus principibus, Henrico duce Bavaricæ, Ludouico comite Palatino Rheni, Friderico burgrauio Nurembergensi, Carolo de Malatestis domicello Ariminesi, Ludouico duce Bavaricæ, Franciæ & Angliæ, Polonia, Noruegiæ, Sueciæ, Daciæ, Ludouici Neapolitani, ducis Mediolanensis, ambasiatoribus, Guntero comite Suartz pürg, Euerardo comite de Vuinsperg, comite de Friburg, & aliis nobilibus prælati & Christianis in numero copioso.

Subsequenter fuit lecta una minuta per dominum Stephanum episcopum Dolensem, contra impeditores venientium ad Concilium, & recedentium ab eodem: cuius tenor sequitur inferius.

Tenores vero dictæ sententiæ diffinitiuæ, & alterius tyrannidis ac minutæ, de quibus supra fit mentio, seriatim sequuntur, & sunt tales.

Condemnatio illius propositionis, Quilibet tyrannus.

Præcipua sollicitudine volens hæc sacrosancta Synodus ad extirpationem errorum & hæresum in diuersis mundi partibus inualescentium prouidere, sicut tenetur, & ad hoc collecta est; nuper accepit, quod nonnullæ assertiones erroneæ in fide & bonis moribus, ac multipliciter scandalosæ, totiusque reipublicæ statum & ordinem subuertere molientes, dogmatizatae sunt, inter quas hæc assertio delata est: Quilibet tyrannus potest & debet licite & merito occidi per quemcumque vassallum suum vel subditum, etiam per clanculares insidias, & subtiles blanditias vel adulationes, non obstante quocumque præstito iuramento, seu confœderatione factis cum eo, non expectata sententia vel mandato iudicis cuiuscumque.

Aduersus hunc errorem satagens hæc sancta Synodus insurgere, & ipsum funditus tollere, præhabita deliberatione matura, declarat, decernit & diffinit huiusmodi doctrinam erroneam esse in fide & in moribus, ipsamque

ANNO
CHRISTI
1415.

tamquam hæreticam, scandalosam, & ad fraudes, deceptiones, mendacia, prodiones, periuria vias dantem, reprobatur & condemnat. Declarat insuper, decernit & definit, quod pertinaciter doctrinam hanc perniciosissimam asserentes, sunt hæretici, & tamquam tales iuxta canonicas sanctiones puniendi.

Constitutio Concilii contra inuasores, seu spoliatores accedentium & recedentium a Concilio.

Sacrosancta generalis Synodus Constantiensis, uniuersalem ecclesiam representans, in Spiritu sancto ad extirpationem schismatis, hæresumque & errorum, nec non ipsius ecclesie in capite & in membris debitam reformationem legitime congregata, ad futuram rei memoriam.

Iustitiam & æquitatem exerceri non dubitatur, si quos noxiæ voluntatis adeo captiuat peruersa intentio, quod processibus apostolicis impudenter obuiantes, auctoritatem sanctionis canonicæ contemnentes, in aliorum prolabuntur iniurias & offensas, ecclesiastica censura percellat, & pro demerito culpæ, rigorem adiiciat iudiciariæ potestatis. Nam si quilibet per campum licentiæ, freno deposito modestiæ, vagaretur impune, facile quisque sæuiret in proximum, & neruus disciplinantis iustitiæ rumperetur. Sane licet nonnulli Romani pontifices, antiquos Romanæ ecclesiæ morem & consuetudinem obseruantes, prout ad eos ex debito apostolatus sibi iniuncti officii pertinebat, per certos suos processus in die cœnæ Domini annis singulis solenniter publicantes, inter omnes alios & singulos, qui ad sedem apostolicam venientes vel recedentes ab ea, nec non in illos omnes & singulos, qui per se, vel per alium seu alios, quascumque personas ecclesiasticas vel sæculares ad Romanam curiam super eorum causis & negotiis accedentes, illaque in eadem curia prosequentes, aut procuratores, gestores, aduocatos & promotores ipsorum, ac etiam auditores seu iudices, qui super dictis causis seu negotiis deputantur, occasione causarum seu negotiorum huiusmodi verberant, mutilant vel occidunt, cuiuscumque dignitatis, ordinis, conditionis aut status forent, prædicta vel eorum aliqua committentes, excommunicationis & anathematizationis sententias,

Concil. Tom. 29.

Iii ij

a quibus nullus per alium quam Romanum pontificem posset, præterquam in mortis articulo constitutus, absolui: nec etiam tunc, nisi de stando mandatis ecclesiæ, aut satisfactione præstanda, sufficienti cautione præmissa, candelis accensis, & ad terram proiectis, promulgauerant: & eis qui taliter excommunicatis & anathematizatis, vel eorum alicui præsumerent beneficiũ absolutionis impendere, similibus sententiis innodauerunt, eisque prædicationis, lectionis, administrationis sacramentorum ecclesiasticorum, & confessionem audiendi interdixerunt officium: nec non quicumque iniuriatores quorumlibet ad sacra Concilia generalia venientium, seu stantium in ipsis, aut recedentium ab eisdem, diuersas censuras ecclesiasticas & pœnas tam ex Canonis, quam diuini iuris dispositione incurrant: tamen sicut ad nostram fide dignorum multitudine valida insinuatione peruenit notitiam, nonnulli iniquitatis filii, perditionis alumni, huiusmodi censuras vilipendentes, ac huiusmodi sacri Concilii, extirpationis schismatis, hæresum ac errorum, ipsiusque ecclesiæ reformationis perturbatores, diabolico spiritu instigante, nec dignitati, nec ordini deferentes, Dei timore postposito, nefariis ac sacrilegis ausibus nonnullas personas ecclesiasticas & sæculares, etiam pontificali dignitate præditas, ad sedem apostolicam vel Romanam curiam, seu præsens generale Concilium in ciuitate Constantiensi prouinciæ Moguntinensis, vbi nunc Romana curia existit, in Spiritu sancto legitime congregatum venientes, aut recedentes ab eisdem, inuadere, capere, arrestare, detinere, incarcerare, mutilare, occidere, ac spoliare bonis suis, vel iniuriis afficere quam plurimis, & alias male tractare, temeritate propria præsumperunt, & diuini præsumunt in apostolicæ sedis & sacri Concilii vilipendium & contemptum, ac seditionis, schismatis, reformationis ecclesiæ, & correctionis morum, nec non hæresum & errorum prædictorum extirpationis disturbium, suarumque animarum periculum, & scandalum plurimorum.

Nos igitur volentes in præmissis, nec non aduersus quocumque ad ipsum Concilium, & quælibet alia futura generalia Concilia accedentes, aut stantes in ipsis, seu recedentes ab eisdem, ne ab aliis Deum non timentibus, teme-

ANNO
CHRISTI
1415.

rariis iniuriis infestentur & opprimantur violentiis, & ne quibusuis delinquendi aut excessus committendi pateat audacia, de opportuno & salubri remedio prouidere, huiusmodi, nec non omnes & singulos alios processus, sententias & censuras, aduersus quarumlibet personarum ecclesiasticarum vel sæcularium ad sacra generalia Concilia venientium, aut stantium in ipsis, seu recedentium ab eisdem, molestatores, perturbatores vel iniuriatores, auctoritate Dei omnipotentis, Patris & Filii & Spiritus sancti, extendentes, omnes & singulos cuiuscumque dignitatis, gradus, status vel conditionis fuerint, etiamsi pontificali, imperiali, regali, vel alia quacumque ecclesiastica vel mundana præfulgeant dignitate, qui quascumque personas ecclesiasticas vel sæculares, quæ ad huiusmodi sedem apostolicam Romanam curiam hoc præsentis sacro durante Concilio, vel ad ipsum & quæcumque alia generalia Concilia venientes, & stantes in ipsis, aut ab eis recedentes, temeritate propria per se, vel alium, alios arrestare, inuadere, capere, detinere, incarcerare, mutilare, occidere, aut bonis suis spoliare, vel iniuriis afficere, seu ipsos sic delinquentes receptare, aut alias quomodolibet impedire, seu ea perpetrantium facta & commissa, rata & grata habere, vel eis dare auxilium, consilium vel fauorem, publice vel occulte, directe vel indirecte præsumserint vel præsumant in futurum, similibus excommunicationis & anathematizationis sententiis innodamus eo ipso. Terras quoque ipsorum & cuiuslibet qui in præmissis, vel eorum aliquo transgressor vel contemptor fuerit, dum * tamen vniuscuiusque sic transgressorum vel contemptorum vltra vnam diocesim non contineat: nec non omnia, ciuitates, villas, castra, oppida, & quælibet alia loca in quibus huiusmodi excessuum patratores, seu eorum receptatores, vel ipsis consentientes, fauentes aut dantes auxilium, consilium vel fauorem, publice morabuntur: nec non illa, in quibus huiusmodi personæ quæ sic temeritate propria detentæ fuerint, quamdiu extiterint in eisdem, memorata auctoritate ecclesiastico supponimus interdicto. Quod si terra eiusdem duas diocesim vel amplius contineat, dominium domicilii principalis ipsius, & illam etiam in qua fuerit delictum commissum, si sua sit,

* tamen
terra

& duas alias quæ sub ipso sunt eidem loco magis * vicina, ANNO
interdicto subiacerere volumus supradicto, ac etiam omnes, CHRISTI
& singulos huiusmodi excommunicationis & anathema- 1445.
tizationis sententiis ligatos, in quibuslibet ecclesiis, loco f. VICI-
ubi tale delictum fuerit perpetratum, vel terris & locis 2245
propter hoc interdictis magis conuicinis vbilibet existen-
tibus, omnibus diebus dominicalibus & festiuis, pulsatis
campanis, candelis accensis, publice nuntiari, ac terras,
ciuitates, villas, castra, oppida & loca ecclesiastico inter-
dicto prædicto supposita, donec ipsi sic excommunicati
meruerint ab huiusmodi sententiis beneficium absolutio-
nis obtinere, dictumque interdictum debuerit relaxari:
ita tamen, quod nullus ex transgressoribus ac contempto-
ribus huiusmodi per alium, quam per Romanum pon-
tificem, vel sacri Concilii auctoritate possit, nisi dumtaxat
in mortis articulo constitutus, nec etiam tunc, nisi de-
stando mandatis ecclesiæ, satisfactione vel sufficienti cau-
tione (si hoc commode facere possint) primitus præstita,
absolui, vel interdictum huiusmodi relaxari. Eos vero cu-
iuscumque dignitatis, ordinis, status aut conditionis fue-
rint, etiam si pontificali dignitate præfulgeant, qui contra
tenorem præsentium processuum, talibus vel eorum alicui
absolutionis beneficium impendere præsumpserint, volu-
mus, statuimus & decernimus similibus excommunica-
tionis & anathematizationis sententiis fore innodatos eo
ipso; ipsisque prædicationis, lectionis, administrationis
sacramentorum, & audiendi confessiones officium au-
thoritate interdicimus supradicta, insinuantes transgres-
soribus & contemptoribus in prædictis, quod spirituali-
ter & temporaliter (prout eorum requirent excessus &
demerita) grauius procedetur, non obstantibus quibus-
cumque constitutionibus & quibuslibet priuilegiis, indul-
gentiis & literis apostolicis, generalibus vel specialibus,
quorumcumque tenorum existant, eisdem transgressoribus
& contemptoribus, vel quibusuis aliis communiter
vel diuisim a dicta sede concessis, etiam quod suspendi
vel excommunicari, aut eorum terræ, dominia, ciuitates,
villæ, castra, oppida & alia loca interdicti non possint, et-
iam si de ipsis eorum tenoribus esset in ipsis processibus
mentio specialis facienda, quæ, ne contra huiusmodi sen-

ANNO
CHRISTI
1435.

tentias & processus, quo minus includantur in eis, per ea valeant se, terras, dominia, ciuitates, villas, castra, oppida & loca huiusmodi tueri, & quæ quo ad hoc tollimus, & penitus reuocamus. Et insuper mandamus, vt huiusmodi præfens processus ad communem omnium notitiam deducatur, chartas siue membranas processus continententes eosdem in maioris & sancti Stephani Constantiensis ecclesiarum valuis affigi, qui processus ipsos suo quasi sonoro præconio & patulo iudicio publicabunt, vt prædicti quos processus concernent, nullam possint excusationem prætere, vel ignorantiam allegare, quod ad eos processus huiusmodi non peruenerint, vel ignorauerint eosdem: cum non sit verisimile remanere incognitum, quo ad ipsos, quod tam patenter fuit publicatum.

Ceterum omnibus & singulis dominis patriarchis, primatibus, archiepiscopis, episcopis, ceterorumque locorum ordinariis præcipimus & mandamus, vt ipsi & eorum quilibet per se vel alium, seu alios, sub pœna excommunicationis, quam ipsorum quemlibet, qui mandatorum nostrorum huiusmodi transgressor & contemptor fuerit, incurrere volumus ipso facto, præfentes nostros processus per eorum, aut chartarum vel membranarum, seu transumptorum continentium eosdem, quibus sicuti nostris processibus tantam volumus fidem adhiberi, in ecclesiarum valuis seu aliis locis affixionem publicent, & præfatos transgressores & contemptores huiusmodi excommunicationis & anathematizationis sententiis ligatos, ac terras, ciuitates, villas, castra, oppida & loca præfata huiusmodi ecclesiastico interdicto supposita, quamprimum ipsis, vel eorum alicui de hoc legitime constiterit, tamdiu in ecclesiis dominicis & aliis festiuis diebus, dum inibi maior fuerit populi multitudo, campanis pulsatis, & candelis accensis & extinctis, denuntient, & interdictum huiusmodi inuiolabiliter faciant obseruari per censuras ecclesiasticas, aut alia iuris remedia, inuocato ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachii sæcularis, donec ipsi transgressores & contemptores meruerint ab huiusmodi excommunicationis & anathematizationis sententiis absolutio- nis beneficium obtinere, dictumque interdictum merito debuerit relaxari, non obstantibus omnibus supradictis,

feu si aliquibus coniunctim vel diuifim a fede prædicta indultum exiftat, quod interdici, fufpendi vel excommunicari non poffint per literas apoftolicas non facientes plenam & expreffam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiusmodi mentionem. Datum Conftantiæ pridie Nonas Iulii, anno a natiuitate Domini millefimo quadringentefimo decimoquinto, fede apoftolica vacante, regnorum fereniffimi principis domini Sigifmundi Romanorum & Hungariæ regis, videlicet electionis quinto, coronationis primo, Hungariæ vero vigefimonono.

Finita autem feffione, libri Ioannis Hus fuerunt combufti in platea palatii epifcopalis: videlicet liber de ecclefia, & alia opufcula per eundem compofita, igne fuerunt combufta & in cineres redacta, præfentibus ibidem reuerendifsimis in Chrifto patribus & dominis, domino Ioanne epifcopo Vaurenfi, & Petro Olorenfi, epifcopis, Regone & Rogerio in legibus licentiato, Nicolao de Marienuerder regiæ maieftatis, & Ioanne de Matura de Infula, notariis publicis, clericis Poznaniensis & Tornacenfis diocæfis, teftibus ad præmiſſa vocatis & fpecialiter rogatis.

SESSIO XVI.

DIE Iouis vndecima menfis Iulii fupradicti, fuit feffio generalis in maiori ecclefia celebrata Conftantiæ, in qua præfidebat reuerendifsimus pater dominus Ioannes epifcopus Oſtienfis cardinalis Viuariensis. Et fuit cantatum officium Miſſæ de Spiritu ſancto per reuerendû patrem dominum Nicolaum epifcopum Merfburgenfem. Quo completo, legebantur litanix, &c. more aliarum feffionum: & dominus Andreas electus Poznaniensis legebat certa capitula & ordinationes ſer-

DIE Iouis vndecima menfis Iulii prædicti, fuit feffio generalis, in qua præfidebat reuerendifsimus pater dominus Ioannes epifcopus Oſtienfis cardinalis Viuariensis, tamquam antiquior cardinalis; præfentibus ibidem reuerendifsimis patribus, Angelo Laudenfi, Iordano de Verſinis, Ioanne Ragufinenfi, Antonio Aquileienfi, Thoma Tricariceni, Branda Placentino, Francifco Venetiarum, Petro Cameracenfi, Antonio de Salancho, Alamanno Piſano, præfbyteris, Landulpho Barenfi, Ludouico de Flifco, Odone de Columna, Lucido de uandas,